

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Raad voor Dierenaangelegenheden (RDa)
T.a.v. de heer ir. M.H.W. Schakenraad
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Datum **08 JUN 2017**
Betreft Zienswijze dierproeven voor de intensieve veehouderij

Geachte heer Schakenraad,

De Centrale Commissie Dierproeven (CCD) heeft mij per brief verzocht om de Raad van Dierenaangelegenheden te benaderen over een zienswijze betreffende het proefdiergebruik voor de intensieve veehouderij.

De CCD geeft aan zich vaak voor dilemma's geplaatst te voelen bij de ethische beoordeling van onderzoeksvorstellen van dierproeven die betrekking hebben op de intensieve veehouderij. Naar mening van de CCD is het wenselijk om het gebruik van dierproeven ten behoeve van de veehouderij meer te plaatsen in de context van een transitie naar een duurzame veehouderij.

De CCD heeft mij daarom verzocht om u de volgende vragen voor te leggen:

1. Op welke wijze kan verzekerd worden dat proefdieronderzoek dat gericht is op de (intensieve) veehouderij daadwerkelijk bijdraagt aan het verbeteren van gezondheid van mens en dier en op langere termijn niet leidt tot het verder belasten van het dier?
2. Hoe kan worden ingebod dat bij de opzet van onderzoek naar problemen als gevolg van de (intensieve) veehouderij, ook meer fundamentele aanpassingen in het houderijsysteem worden overwogen?
3. Zijn er terreinen of thema's aan te duiden, waar vanuit het perspectief van het welzijn en de gezondheid van productiedieren, prioriteit zou moeten worden gegeven aan verbetering van de houderijomstandigheden?
4. Welke omstandigheden zijn gerechtvaardigd om dierproeven uit te voeren als de oplossing ook gelegen kan zijn in alternatieven van een andere huisvesting, met name in situaties dat er sprake is van matig of ernstig ongerief?

Directoraat-generaal Agro en Natuur
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door
drs. ir. K. Kardinal-Janke

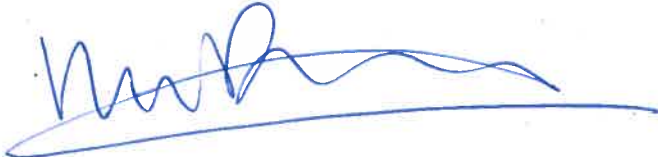
T 070 378 4243
F 070 378 6177
k.kardinal@minez.nl

Ons kenmerk
DGAN-DAD / 17083493

5. Hoe zou naar het oordeel van de RDa het streefbeeld ten aanzien van proefdiervrije innovaties er uit moeten zien? (Zie Nationaal Comité advies dierproevenbeleid (NCad) advies Transitie naar proefdiervrij onderzoek-december 2016). In ieder geval voor de laatste vraag afstemming met NCad wenselijk.

Ik wens de RDa veel succes bij het uitwerken van deze zienswijze.

Met vriendelijke groet,

Martijn van Dam
Staatsecretaris Economische Zaken